

Onderwerp Bestuursovereenkomsten COA aangaande (tijdelijke) asielzoekerscentra

Steller/telnr. **5.1.2e** / 59 11 Bijlagen 5 Directeur Schütte

Fatale datum 28-2-202

Registratienummer 74969-2023

Portefeuillehouder Molema Overlegd met --

Voorstel voor agendering ☐ Discussiedeel ☒ Conformdeel

Classificatie ☒ Openbaar ☐ Intern ☐ Vertrouwelijk ☐ Geheim

Publiciteit ☐ Persbericht ☐ Persconferentie:

☒ Geen publiciteit, want

Langetermijn agenda (LTA) LTA ja: ☐ Maand ☐ Jaar

Raad LTA nee: ☒ Niet op LTA

Voorgesteld collegebesluit

Het college en de burgemeester, ieder voor zover het zijn bevoegdheid betreft, besluiten: :

1. de bestuursovereenkomst met het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) betreffende Damsterdiep 267 vast te stellen;
2. de bestuursovereenkomst met het COA betreffende Sontweg 8a niet vast te stellen;
3. de reeds bestaande bestuursovereenkomst met het COA betreffende Gideonweg 6 te verlengen met de duur van één jaar;
4. de bestuursovereenkomst met het COA betreffende Europaweg 8 vast te stellen;
5. mevrouw M. Molema, wethouder van Asielzaken, te machtigen de bestuursovereenkomsten met COA te ondertekenen namens de gemeente Groningen;
6. de brief aan de raad over de opvang van Nieuwkomers vast te stellen.

Samenvatting

Middels de bestuursovereenkomsten stemt de gemeente Groningen in met het gebruik door COA van Damsterdiep 267 als tijdelijke noodopvanglocatie voor maximaal 140 vreemdelingen en Europaweg 8 als tijdelijke noodopvanglocatie voor maximaal 350 vreemdelingen. Het vergeven van deze toestemming past binnen de door de gemeente Groningen gestelde doelen in het kader van de huidige asielcrisis. Hetzelfde geldt voor de verlenging van de reeds bestaande overeenkomst betreffende Gideonweg 6.

Wat betreft Sontweg 8a is door omstandigheden besloten nu geen gebruik te maken van deze locatie. Er wordt gezocht naar een alternatief. In afwachting van deze zoektocht wordt Sontweg 8a drie maanden beschikbaar gehouden.

Vervolg voorgesteld collegebesluit

Aanleiding en doel

COA en de gemeente Groningen spannen zich samen in voor het realiseren van afdoende opvangplekken gedurende de huidige asielcrisis, en geven op deze wijze antwoord op een urgent maatschappelijk vraagstuk. Doel is tevens om te voldoen aan de gestelde opgave zoals vastgelegd in de bestuursovereenkomst tussen de Groninger gemeenten en het Ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV) inzake opvang asielzoekers en Oekraïense ontheemden.

Kader

Het kader wordt gevormd door het Programma Nieuwkomers, de hierboven genoemde bestuursovereenkomst met JenV, en de dreigende problemen in onze Veiligheidsregio (Ter Apel). In een breder verband houdt dit alles verband met de huidige, nationale asielcrisis.

Zie ook het gelijktijdige collegevoorstel 83234-2023 'Uitbreiding AZC Sint Petersburgweg' van steller

5.1.2e

Mogelijke oplossingen

De gemeente Groningen en COA pogen snel en effectief samen te werken bij het vinden van geschikte opvanglocaties.

Wat betreft het faciliteren van de opvang voor 20 minderjarige vreemdelingen is dat tot op heden niet gelukt. Door omstandigheden zijn de plannen om Sontweg 8a als opvanglocatie voor de minderjarige asielzoekers open te stellen gewijzigd. Er wordt momenteel gezocht naar een alternatieve locatie. Het advies is om de locatie Sontweg 8a nog wel 3 maanden vast te houden in afwachting van de uitkomst van deze zoektocht. Aan het vasthouden van de locatie zijn vanzelfsprekend kosten verbonden, hetgeen moet worden afgestemd met Stadsontwikkeling.

Maatschappelijk draagvlak en participatie

Het draagvlak in de gemeente Groningen voor het realiseren van opvanglocaties is behoorlijk groot. Dit laat onverlet dat het cruciaal is dat er zorgvuldig wordt gecommuniceerd met omwonenden en nabijgelegen ondernemingen. COA en de gemeente Groningen trekken in deze samen op en stemmen de communicatie op elkaar af (zie Vervolg).

Damsterdiep 267 is al geruime tijd in gebruik als noodopvang. Zoals voorgenomen heeft COA onlangs de regie over de locatie overgenomen van de gemeente. Dit maakt het noodzakelijk een bestuursovereenkomst tussen beide partijen te tekenen. Europaweg 8 betreft een nieuwe opvanglocatie. Zodra (en mits) het besluit is genomen om de overeenkomst met COA te ondertekenen volgt zo snel als mogelijk een bewonersbrief. Zie ook de paragraaf Vervolg.

Financiële consequenties

Damsterdiep 267 is niet in het bezit van gemeente Groningen. Europaweg 8 maakt wel onderdeel uit van het gemeentelijke vastgoed. Het COA betaalt voor het gebruik van deze locatie een marktconforme en kostendekkende huur. Wat betreft Gideonweg 6 ontvangt de gemeente Groningen havengeld. Voor alle drie opvanglocaties geldt dat het COA verantwoordelijk is voor de exploitatie.

De getekende bestuursovereenkomsten zijn een vereiste om aanspraak te kunnen maken op vergoedingen uit het Faciliteitenbesluit.

De consequentie van het niet doorgaan van Sontweg 8a ondanks dat de plannen in een vergevorderd stadium verkeerden is dat de gemeente verhuurinkomsten mist, en dat het pand mogelijk tijdelijk leeg zal staan (inclusief risico op vandalisme/kraken etc.). Bij de zoektocht naar een alternatieve locatie zal de gemeente Groningen opnieuw kosten maken, met name door het inzetten van personeel. Het (eventueel) langer beschikbaar houden van Sontweg 8a zou ook gepaard gaan met kosten.

Overige consequenties

Het gebied tussen het Damsterdiep en de Sontweg wordt de komende jaren ontwikkeld tot een nieuw woon-werkgebied genaamd Stadshavens. Vanuit het project worden risico's signaleerd indien de COA-locaties langer dan verwacht in gebruik blijven. In dat geval zou niet kunnen worden aangevangen met het aanleggen van de benodigde infrastructuur, waardoor de planning (naar hedendaagse inzichten) in het geding kan komen. Dit zou logischerwijs nadelige (financiële) consequenties hebben. Verder wordt vanuit het project Stadshaven gevreesd dat de grote concentratie kwetsbare groepen mogelijk erwijs ten koste kan gaan van het draagvlak vanuit de omgeving voor de gebiedsontwikkeling.

Ambtelijk advies (weging mogelijkheden, draagvlak en consequenties)

Gelet op de urgentie van het maatschappelijke vraagstuk wordt geadviseerd om de bestuursovereenkomsten met het COA betreffende Damsterdiep 267 en Europaweg 8 vast te stellen, en de reeds bestaande overeenkomst betreffende Gideonweg 6 te verlengen. De noodzaak om samen te werken met COA gedurende de huidige asielcrisis staat immers buiten kijf.

Bij dit positieve advies dient in acht genomen te worden dat communicatie met omwonenden uiterst zorgvuldig wordt uitgevoerd, en dat de potentieel strijdige belangen met het project Stadshavens niet uit het oog worden verloren. In samenhang met de planning van dit ontwikkelgebied dienen huurcontracten met het COA tijdig te worden opgezegd.

Er bestonden vergevorderde plannen om aan de Sontweg een pand aan het COA te verhuren dat deel uitmaakt van het gemeentelijke vastgoed. COA wilde deze locatie gebruiken om 12 alleenstaande minderjarige vluchtelingen (AMV) op te vangen die behoefte hebben aan extra aandacht. Door omstandigheden zijn deze plannen gewijzigd en zoeken we nu naar een alternatieve locatie. Het advies is om de locatie wel 3 maanden vast te houden in afwachting van de uitkomst van deze zoektocht.

Publiciteit

Direct nadat het college heeft besloten met het voorstel in te stemmen om de bestuursovereenkomst betreffende Europaweg 8 vast te stellen, zal er een brief naar de omwonenden en omliggende bedrijven worden gestuurd. Daarnaast zal na verzending van de brief aan de raad ook een persbericht gepubliceerd worden.

Vervolg

Voor de locatie Europaweg geldt dat we omwonenden en ondernemers direct na het collegebesluit per brief informeren over de start van de bouwwerkzaamheden. Naast communicatie richting de omwonenden worden ook anderen belanghebbenden geïnformeerd. Zo wordt de brief aan de omwonenden en ondernemers ook verstuurd naar bijvoorbeeld de belangenvereniging van de Damsterbuurt.

Gedurende het proces zullen wij omwonenden en ondernemers regelmatig op de hoogte houden over de vorderingen ten aanzien van de opvanglocaties. Dat wil zeggen dat er meerdere contactmomenten plaatsvinden, vanaf de vergunningaanvraag (indien van toepassing) tot het moment van oplevering. We houden de omwonenden en ondernemers op de hoogte middels het versturen van brieven, het organiseren van inloopbijeenkomsten, het voeren van informele gesprekken en bijvoorbeeld het organiseren van een open dag nadat de nieuwe bewoners zijn geplaatst. Omwonenden en ondernemers kunnen dan kennismaken met de bewoners en krijgen een indruk van het dagelijkse leven in de opvanglocatie. Ze krijgen tot slot ook contactgegevens zodat ze bij vragen of klachten een direct en permanent aanspreekpunt hebben.

De hierboven geschetste communicatie-inzet geeft een overzicht van de vaste contactmomenten met omwonenden en ondernemers. Uiteraard houden we de ontwikkelingen scherp in de gaten. Mocht er gedurende de voorbereidingsperiode van beide locaties onduidelijkheid of onrust ontstaan bij bewoners of ondernemers dan zal dat uiteraard aanleiding zijn om extra communicatie-inzet te plegen.

Lange Termijn Agenda

-